

Helsinki hakee vauhtia kiertotaloustyölleen Circular Cities -hankkeesta

Helsingin kaupunki on parhaillaan mukana useita eurooppalaisia kaupunkeja kattavassa kiertotaloushankkeessa, jonka tavoitteena on vauhdittaa kiertotalousajattelun ja -periaatteiden saattamista osaksi kaupunkien prosesseja. Ajoitus ei ole sattumaa: Helsinki on tämän vuoden keväällä saanut valmiiksi uuden [Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman](#), jonka avulla se tähtää hiilineutraaliksi vuoteen 2035 mennessä. Kiertotalouden edistäminen on useissa ohjelman toimenpiteissä keskeisessä roolissa.

[Sitra](#) on laskenut, että vuoteen 2030 mennessä kiertotalouden arvonlisä Suomen kansantalouteen voisi olla vähintään kolme miljardia euroa vuosittain. Arvonlisäyksen lisäksi kiertotalouden edistäminen kaupunkitasolla on tärkeää niin resurssien hupenemisen, ilmastonmuutoksen hillinnän kuin luonnon monimuotoisuuden turvaamisenkin näkökulmasta. Kaupunkeihin keskittyvä väestönkasvu pakottaa meidät uudelleenajattelemaan tapamme elää ja kuluttaa.

Useissa eurooppalaisissa kaupungeissa ollaan kiertotalouden edistämässä Helsinkiä edellä. [Amsterdam](#) on hyvä esimerkki eurooppalaisesta kaupungista, jossa kiertotaloutta edistetään yhteiskunnan joka saralla. Kaupungista löytyy jo esimerkiksi useita kiertotalousperiaattein rakennettuja rakennuksia ja jopa kokonainen kaupunginosa. Muitakin kunnianhimoisia esimerkkejä löytyy: esimerkiksi Slovenian toiseksi suurin kaupunki [Maribor](#) tähtää kokonaan kiertotalouskaupungiksi. Kaupunkitasoisia kiertotalousstrategioita ja kiertotalouden edistämishankkeita löytyy jo useista eurooppalaisista kaupungeista kuten Brysselistä, Utrechtista ja Lontoosta. Lisäksi kaupunkivetoisia kiertotalousaloitteita löytyy runsaasti ympäri maailmaa ainakin julkisten hankintojen sekä ruokahävikin ja jätteiden vähentämisen tiimoilta.

Circular Cities -hankkeessa etsitään keinoja kiertotalouden sisällyttämiseksi kaupunkien ja kuntien prosesseihin. Hanke koostuu kahdeksasta työpaketista, jotka kaikki lähestyvät kiertotaloutta hieman eri kulmalla: aihetta tarkastellaan muun muassa koulutuksen, julkisten hankintojen, rakentamisen ja kaupunkitasoisten strategioiden näkökulmasta. Yhdessä hankkeen työpaketeista kerätään kiinnostavimpia kaupunkivetoisia kiertotalousaloitteita kaikille avoimeen esimerkkipankkiin. Aloitteita on kertynyt tähän mennessä jo yli 100!

Hankkeen kick-off järjestettiin toukokuussa, joten työskentely on jo varsin hyvässä vauhdissa. Hankkeen veturina toimii Malmön kaupunki, joka on vastuussa hankkeen koordinoinnista ja tavoitteiden saavuttamisesta. Muita pääpartnereita ovat C40-ilmastoverkosto, Climate KIC, Tanskan teknillinen yliopisto, Aarhusin yliopisto, Veolia, Kööpenhamina, Cleantech Bulgaria, Rockwool International ja Helsingin kaupunki. Kokonaisuudessaan hanke kestää 22 kuukautta ja lopulliset tulokset ovat nähtävillä vuoden 2019 loppupuolella. Helsingin kaupungin osuus kestää vuoden 2019 kesäkuun loppuun. Hanketta rahoittaa Euroopan innovaatio - ja teknologiainstituutti (EIT), joka on Budapestissa toimiva riippumaton EU-elin, jonka tehtävänä on parantaa Euroopan innovointikykyä. EIT on kiinteä osa EU:n tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 -puiteohjelmaa.

Helsinki vetää hankkeessa työpakettia, jonka tavoitteena on etsiä keinoja kiertotalouden sisällyttämiseksi kaupungin rakentamisen ja purkamisen hankintoihin. [On laskettu](#), että neljän globaalisti tärkeimmän materiaalin (teräs, muovi, alumiini ja betoni) tarve kaksi-nelinkertaistuu vuoteen 2100 mennessä. Jo ainoastaan näiden materiaalien tarpeen kasvusta syntyvät hiilidioksidipäästöt (918 Gt CO₂) riittävät ylittämään hiilibudjetin, joka on määritelty kahden asteen lämpenemistavoitteessa pysymiseksi (800 Gt CO₂). Rakentamisen kiertotalousratkaisujen käyttöönotolla on tästä syystä erityisen tärkeä rooli ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Työpaketissa tuotetaan white paper rakentamisen ja purkamisen kiertotaloushankinnoista sekä casekatalogi, johon kerätään esimerkkejä onnistuneista rakennushankkeista ympäri Eurooppaa. Työn taustaksi haastatellaan

rakentamisen ja purkamisen arvoketjun eri vaiheissa työskenteleviä asiantuntijoita ja osallistetaan heitä pohtimaan, miten havaituista pullonkauloista on mahdollista päästä yli. Haastatteluisissa on mukana projektipäälliköitä, rakennuttajia, suunnittelijoita, kaavoittajia, ympäristö- ja hankinta-asiantuntijoita, rakennus- ja purkuyrityksiä sekä rakennusmateriaalien toimittajia.

Hankkeen etenemisestä tiedotetaan kaupunkiympäristön toimialan, Stadin ilmaston ja Ilmastokumppaneiden viestintäkanavissa. Keväällä 2019 järjestettävään työpaketin tuloksia esittelevään seminaariin tullaan kutsumaan laajalla skaalalla kaupungin rakentamishankkeissa mukana olevia tahoja. Ole siis kuulolla!

Hanke numeroina

- Kesto: 3/2018 - 12/2019 (Helsingin osuus 6/2019 asti)
- Rahoitus (Helsinki): EIT 37 500 € + Co-Funding 18 750 € = **56 250 €**
- Rahoitus (koko hanke): EIT 509 375 € + Co-Funding 234 093,75 € = **743 468,75 €**
- Partnereita: 11 kpl

Kiertotalous on talousmalli, jossa resurssit pyritään pitämään käytössä niin pitkään kuin mahdollista. Käytön aikana resurssien maksimaalinen arvo hyödynnetään ja käytön loputtua resurssit palautetaan takaisin kiertoon pois heittäminen sijaan. Jakamistalous ja muuntojoustavuus ovat myös kiinteä osa kiertotaloutta. Kiertotalous on tehokkaampi ja ympäristöystävällisempi vaihtoehto perinteiselle lineaariselle talousmallille, jossa resurssit otetaan käyttöön, hyödynnetään ja käytön jälkeen heitetään pois.

Heräsikö hankkeesta kysymyksiä tai ideoita? Ole mieluusti yhteydessä projektiasiantuntijaamme Satuun:

Satu Salonen
Projektiasiantuntija
Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristön toimiala
Ilmasto- ja ympäristöasioiden hallinta
Puh. 040 669 5160
satu.salonen@hel.fi